

MAKSİMA

Bilim, Kültür, Sanat ve Edebiyat Dergisi

**BÜYÜK TEHDİT: KÜRESEL
ISINMA**

**İNSANLIĞIN KORKULU
RÜYASI: RADYASYON**

**Elektrikli Araçlar Gerçekten
Çevre Dostu Mu?**

**İncildeki Yahudi
Mesihî, Kralların Kralı Kiros**

ÖTEKİLİKTEN BİRİCİKLİĞE

Kirpinin Zarafeti

MAKSİMA - YENİ DÖNEM İLK SAYI
EYLÜL 2021
#YENİDENMAKSİMA

DOĞA VE ÇEVRE

YÖNETİM KADROMUZ

Genel Yayın Koordinatörümüz

Kadir Kaan Güleçyüz

İnsan Kaynakları Sorumlumuz

Tuba Akdeniz

Pazarlama Sorumlumuz

Yiğit İncecik

Tasarım Sorumlumuz

Yıldız Türkmen

Baş Editörümüz

İkra Kardelen Özdil

Editörlerimiz

Fatma Başkonak

Utku Tetikçe

Kutay Erdil Ük

EKİPLERİMİZ

Sosyal Medya Ekibimiz

Yıldız Türkmen

Yiğit İncecik

Candost Aziz Demir

Tuba Akdeniz

Merve Öztaş

Fatma Başkonak

Çizer Ekibimiz

Senem Ertürk

Dilara Turhan

Sude Karsavuranoğlu

Kutay Erdil Ük

#Maksimayeniden

Bize Katılmak İster Misiniz?

İLETİŞİM

yazimaksima@gmail.com

Sosyal Medya Hesaplarımız

@maksimadergi

Maksima Dergisi

MAKSİMA Ekibinden;

İnsanoğlu eşsiz özelliklere sahip kişilere tanıklık eder ve bu özelliklerin ortaya çıkmasındaki en büyük etken ise bu kişilerin kültür ortamıdır. Bu sosyokültürel ortam ilk aşamada algılarımızı şekillendirirken sonrasında bu algılarla beraber bir dünya görüşü oluşturur. Bir çoğumuz ise okul çağına gelene dek bu ortam içinden çıkamaz. Nihayet ilk kelimelerimizi okumaya başladığımızda bu kültür ortamı yavaş yavaş değişip gelişmeye başlar. Dünyanın öteki ucunda yaşamakta olan veyahut biz daha doğmadan göçüp gitmiş insanların hikayeleri ve fikirleriyle çevreleniriz. Okumayı ve öğrenmeyi en ilginç kılan şey belki de budur. Daha önce hiç karşılaşmadığımız bu insanlar kimliğimizin ayrılmaz birer parçası haline gelirler.

Kendimize kattığımız her parça bizi daha da benzersiz hale getirir. O güne kadar duyarak göreberek edindiğimiz zihnimizde adacıklar halinde depolanmış o parçalar birbiri ardına eklenerek bir bütün haline gelmiştir ve artık bizler o bütün içinde özgürce dolaşabilir olmuşuzdur. Tüm bu özgürlük ve bütünü içinde yer alan sonsuz sayıda bağlantıyla örümüş ağ sayesinde yeni fikirler üretir ve ilgiler geliştiririz, hatta bazıları öğrenmeyi ve gelişmeyi o kadar farklı bir boyuta taşırlar ki bu gelişimleri kolektif bilince katkı sağlar ve insanlığı bir adım ileriye taşır.

Bugün bizler de Maksima ekibi olarak sizlerle kişiliğimizin en önemli varlıkları olan fikir ve bilgilerimizi paylaşıyoruz. Bu süreçte yazılarımızda kendinizden bir parça bularak yeni kültürlere yelken açacağınızı umut ediyoruz.

Tüm bu süreçten keyif almanız dileğiyle, iyi okumalar...

İçindekiler

- 5 Büyük Tehdit: Küresel Isınma
- 9 Dunning Kruger: Cehalet Bilgiden Daha Çok Güven Doğurur
- 12 Elektrikli Araçlar Gerçekten Çevre Dostu Mu?
- 15 İncildeki Yahudi Mesihî, Kralların Kralı Kiros
- 19 Et Tüketiminin Gezegenimize Maliyeti
- 22 Toplumların Dinleri, Dinlerin Topluları
- 23 İklim Mi Değişiyor İlk Kim Mi Değişiyor
- 27 Sahte Anı
- 30 Geleceğin Dünyası
- 32 İnsanlığın Korkulu Rüyası: Radyasyon
- 36 Ötekilikten Biricikliğe
- 38 Drive | Film İncelemesi
- 41 Kirpinin Zarafeti | Kitap İncelemesi
- 43 Haletiruhiye | Şiir
- 43 Uzunca Bir Yol | Şiir
- 44 Seni Andım | Şiir
- 44 Hücre | Şiir
- 45 Bir Şiir Okumak İstiyorum | Şiir
- 46 İstasyon | Hikaye
- 50 Maksima Kampüs | Röportaj
- 50 Karikatür
- 53 Depresyon | Çizim
- 54 Karikatür
- 55 Rota Yeniden Hesaplanıyor | Mekan Önerisi

Dunning Kruger: Cehalet, bilgiden daha çok güven doğurur

Okuyan ve araştırma yapan pek çok insan okudukça ve araştırdıkça kendine olan güvenimin azaldığını hisseder. Okumayan, araştırmayan yani bilginin peşinden koşmayan insanlarda ise durum tam tersidir. Kendilerine olan güvenleri oldukça fazladır. Ünlü İngiliz Biyolog Charles Darwin'in dediği gibi

“Cehalet, bilgiden daha çok güven doğurur.” (1)

Bilgi arttıkça cesaretin azaldığı, bilgi azaldıkça cesaretin arttığı bu duruma Dunning Kruger Etkisi denmiştir. Sosyal psikologlar David Dunning ve Justin Kruger'in isimlerini taşıyan bu etki en basit tabiri ile “cahil cesareti” olarak adlandırılabilir. Dunning Kruger etkisi bir konuda yeterli bilgi düzeyine sahip olmayan kişilerin kendisini oldukça yetkin görme yanılgısıdır. (2) Halk dilinde, bu yanılgıyı yaşayan insanların “aptal dağında” olduğu söylenir. (3) (4)

Hayatında hiç yazı yazmamış bir kişinin, yazı yazmak denilince ilk akla gelen isim olduğunu söylediği, fizik alanında hiçbir okuma yapmamış bir kişinin fizik konusunda usta olduğunu dile getirdiği, sınavdan geçebilecek notu alamayan bir öğrencinin yüksek bir not beklediğini ifade ettiği durumlarla pek çok kişi karşılaşmıştır. Kruger ve Dunning (1999) 2000 Ig Nobel ödülü alan “ Vasıfsız ve Farkında Değil: Kişinin Kendisinin Cehaletiyle İlgili Bilgisizliğinin, Kendisini Abartılı Değerlendirmesine Nasıl Neden Olduğu Üzerine...” başlıklı çalışmalarında günlük hayatta gözlemlenen bu probleme odaklanmaktadır. Bu çalışmada, belirli bir alanda ya da konuda vasıfsız ya da yetenekleri sınırlı bireylerin, gerçekte olduğundan çok daha fazla bilgi ve beceriye sahip olduklarına inanma eğilimleri, diğer bir ifadeyle “hayali başarı sanrsı” incelenmektedir. (5)

Peki neden hiçbir bilgiye, donanıma sahip olmadığı halde insanlar cesur bir şekilde sanki bilgiye ve donanıma sahipmiş gibi davranırlar? Neden bilgiye ve mevcut donanıma sahip kişiler sanki hiçbir şey bilmiyormuş gibi davranırlar?

Mevcut donanıma sahip olmayan kişiler dünyaya kendi pencerelerinden bakarlar. Kendi pencerelerinden baktıklarından dolayı gördükleri tek şey kendi yetkinlikleridir ve bu yüzden her daim yeterli seviyede olduklarını düşünürler. Mevcut donanıma sahip olan kişiler ise dünyaya dışarıdan bakarlar ve bilgi okyanusundaki yerlerini gördükçe daha öğrenilecek pek çok şeyin olduğunun farkına vararak “Meğerse ben hiçbir şey bilmiyormuşum.” derler. Böylelikle bilgisi olmayan, kendisi ile yetinerek övünmeye, bilgisi olan kendisini yetersiz görerek mütevazı olmaya devam eder. Biri kendini yeterli gördüğü için aynı seviyede kalır diğeri kendini yetersiz gördüğü için her daim daha da yetkin olur. İşte cehalet-güven eğrisi de budur ki bilgi azaldıkça güven artar, güven arttıkça bilgi azalır; bilgi arttıkça güven azalır, güven azaldıkça bilgi artar.

Derslerinde başarılı olmadığı ve hiç ders çalışmadığı halde sınavda en iyi yapacağını düşünen bir öğrenci ile derslerinde çok iyi olduğu ve her daim çalıştığı halde sınavda kötü yapacağını düşünen bir öğrenciyi karşılaştım. Biri kendisini, yetersiz olduğu halde yetkin görerek çalışma gereği duymayacak ancak diğeri, yetkin olduğu halde daha çok çalışacaktır. Sonuç olarak aralarındaki yetkinlik makası da böylelikle açılmaya devam edecektir. Dunning Kruger etkisine günlük hayattan bu gibi pek çok örnek verilebilir.

Ünlü Antik Yunan filozofu Sokrates'in "Bildiğim tek şey, hiçbir şey bilmediğimdir." (6) dediği şey tam da budur. Bilen kişi, bilmediği pek çok şey olduğunun farkına varır ve öğrendikçe, araştırdıkça "Hiçbir şey bilmiyordum." düşüncesine kapılır. Bu yüzden konuşmakta acele etmez, sözlerini tartarak söyler ve en önemlisi de gereğince susar. İnsan bilgi denizinin içinde ilerledikçe daha çok sükut eder çünkü bilginin vermiş olduğu sorumluluğun bilincindedir. Olur da bilmediğim bir şey hakkında yanlış konuşurum diye düşünür ve susar. Halbuki konuyu konuşan insanlardan daha iyi bilmektedir lakin sahip olduğu yetkinlik onda mütevaziliğe yol açar.

Referanslar:

- <https://www.oxfordreference.com/view/10.1093/acref/9780191826719.001.0001/k-oro-ed4-00003457>, Erişim Tarihi: 07.09.2021
The Dunning-Kruger Effect: When Unskilled People Overestimate Themselves , <https://online.edhec.edu/en/blog/dunning-kruger-effect/> , Erişim Tarihi: 07.09.2021
^ Stainer, James (5 Aralık 2017). "Mount Stupid" (İngilizce). *The Engineering Manager*. 15 Aralık 2017 tarihinde kaynağından arşivlendi. Erişim tarihi: 24 Ocak 2021.
^ Howard, Jonathan (28 Kasım 2018). *Cognitive Errors and Diagnostic Mistakes: A Case-Based Guide to Critical Thinking in Medicine* (İngilizce). Springer (jaymevi). s. 362. ISBN 3319932241. Erişim tarihi: 24 Ocak 2021.
Somyürek,Ş bel,Çelak, İbrahim." DUNNING-KRUGER SENDROMU VE ÖZNEL DEĞERLENDİRMELER". EĞİTİM TEKNOLOJİSİ Kuram ve Uygulama Cilt:8 Sayı:1 Yıl:2018: 141-157
Sokrates , <https://tr.wikiquote.org/wiki/Sokrates> , Erişim Tarihi: 07.09.2021

Bilgisizliğin verdiği özgüven ile pek çok insan her daim konuşmaktadır çünkü söylediklerinin yanlış ya da doğru olduğu noktasında herhangi bir sorumlulukları yoktur ki bilmediklerinden dolayı söylediklerinin doğru ya da yanlış olup olmadığından da bihaberdirler. Hiçbir zaman kendilerini geliştirmek gibi derterli de yoktur çünkü geliştirmeye gerek biryanlarının olduğunu düşünmezler.

Dışarıdan bu tabloya bakıldığı zaman insanlar her daim her konuda cesurca, özgüvenli şekilde konuşan, hiçbir korkusu olmayan insanlara "bilge" gözüyle bakmış, sessiz, sakin, özgüvensiz insanlara ise "cahil" damgası vurmuşlardır. Halbuki bilgisizliğin verdiği güveni bilgi hiçbir zaman vermemiştir ve vermeyecektir de. Bu yüzden bilgiye sahip olmayanlar cesur olmaya, seslerini çokça çıkarmaya, bilgili olanlar ise kendini hiçbir şey bilmiyormuş gibi görüp sükut etmeye devam edecektir. Görümürde "bilmiş" gözükken kişiler kendi durumlarının farkında olmayıp öğrenmek için çaba göstermemekten dolayı "cahil" kalacak, "cahil" gözüyle bakılan insanlar bilgi açlığının farkında olup öğrenmek için çabaladığından "bilge" olacaktır. Her daim görünene değil görünenin ardına, daha derine bakmak lazım...

Elektrikli Araçlar Gerçekten Çevre Dostu Mu?

Genişlemekte olan market payı ve fosil yakıt kullanan diğer araçlarla olan rekabeti nedeniyle elektrikli araçlar günümüzde çok konuşulan bir konu. Özellikle Tesla CEO'su Elon Musk'ın günden güne yaptığı paylaşımlar ve araç teknolojilerindeki gelişim haberleri bizleri fazlasıyla heyecanlandırırken aynı zamanda akıllarda bazı soru işaretleri de bırakıyor. İlk soru tüm bu ilginin odağındaki elektrikli araçların ne olduğu iken diğer soru ise çıkarılması, işlenmesi ve kullanımı sonrası çevreye ciddi derecede zarar veren fosil yakıtlı araçların egemen olduğu bir piyasada ortaya çıkan elektrikli araçların gerçekten çevre dostu olup olmadığı ve eğer değilse bu konuda ne yapılması gerektiği...

Elektrikli Araç Nedir?

Elektrikli araçlar, gücünü dahili bir batarya sisteminden alan ve bunları bir veya daha fazla elektrikli motor ile hareket için gerekli enerjiyi sağlamakta kullanan dünya genelinde son dönemde popülerite kazanmış teknoloji ürünleridir. Dünya genelinde şirketler içten yanmalı ürün tasarımlarını elektrikli araç tasarımlarına adapte edip bu pazarda yer almaya çalışmaktadırlar. Mercedes, Porsche, Audi gibi firmaların çabaları gözler önünde olduğu için bu konuda ne kadar başarılı olacakları şimdiden belli. Bu nedenle elektrikli araçların geleceğinin oldukça parlak olduğunu söyleyebiliriz.

